

استاد/اساتید مشاور	استاد/اساتید راهنما	عنوان رساله	نام و نام خانوادگی
دکتر صالح	دکتر مفیدی - دکتر معماریان	مدل یابی تاثیر متغیرهای کالبدی پنجره جهت دستیابی به الگوی پنجره مطلوب کلاس از دیدگاه دانش آموزان مدارس راهنمایی تهران	شهناز پور ناصری

چکیده

کیفیت نور یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر جسم و روان دانش‌آموز می‌باشد. مدرسه‌ی کارآمد، دارای محیط‌های آموزشی ارزشمند به لحاظ کیفیات بصری است و ایجاد این کیفیات بصری از طریق طراحی مناسب امکان‌پذیر است. هدف رساله‌ی حاضر بررسی میزان و نحوه‌ی تأثیر متغیرهای کالبدی پنجره جهت دستیابی به الگوی پنجره مطلوب از دیدگاه دانش‌آموزان می‌باشد. در این مطالعه‌ی همبستگی که از نوع مدل‌یابی - مدل‌یابی معادلات ساختاری- است، در نمونه‌ای متشکل از ۲۳۲۴ آزمودنی، پرسشنامه‌ی محقق‌ساخته اجرا و با استفاده از مدل‌یابی روابط علی توسط تحلیل مسیر، اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای کالبدی پنجره از دیدگاه دانش‌آموزان بررسی شد. جامعه آماری این پژوهش شامل دانش‌آموزان مدارس راهنمایی تهران می‌باشد. از جامعه آماری فوق دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه و پسرانه مناطق ۳، ۱۱ و ۱۸ تهران به صورت خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای به عنوان نمونه آماری، جهت پرکردن پرسشنامه در شانزده تپ کلاس درس برای کنترل چهار متغیر جهت، میزان شفافیت، ارتفاع دست‌انداز و میزان سطح شیشه‌خور پنجره، انتخاب شدند. پرسشنامه در چند مرحله تهیه، روایی و پایایی آن محاسبه گردید. میزان پایایی پرسشنامه ($\alpha=0/825$) و روایی آن از طریق روایی محتوایی و روایی سازه به دست آمده است. روش آماری پژوهش حاضر، مدل‌یابی روابط علی توسط تحلیل مسیر است. مدل‌های به دست آمده و اطلاعات مندرج در جداول مربوط به آن نشانگر اهمیت پنج عامل "پنجره"، "وجود منظر و اثرات آن"، "خیرگی"، "کیفیت روشنایی" و "اثرات نامطلوب پنجره" می‌باشد. در بین این عوامل، عامل "پنجره" متغیر مستقل، عامل "اثرات نامطلوب پنجره" متغیر وابسته و دیگر عوامل جزو متغیرهای میانجی شناسایی شدند. علاوه بر این، بررسی فرضیه‌ها با در نظر گرفتن متغیرهای کنترل شده نشان داد؛ این متغیرها یعنی: جهت پنجره، درصد سطح شیشه‌خور، ارتفاع دست‌انداز و میزان شفافیت پنجره بر میزان و نحوه‌ی تأثیر عوامل ذکر شده در کلاس‌های مدارس راهنمایی تهران مؤثر می‌باشند. در پژوهش حاضر ۱- مدل‌یابی صورت گرفته است (در سطح ۹۹٪ معنی‌داری) و نتایج را می‌توان به تمام جامعه آماری یعنی مدارس راهنمایی تهران تعمیم داد. ۲- چهار متغیر کالبدی پنجره کنترل و به بررسی نقش تک تک آنها در میزان تأثیر عوامل بر یکدیگر پرداخته شد. ۳- همچنین تکنیک‌های تأثیر عوامل موجود در مدل‌ها بر یکدیگر به دست آمد. در ادامه باید گفت؛ عامل "پنجره" از طریق چند تکنیک می‌تواند بر اثرات نامطلوب بر دانش‌آموزان باشد. یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از آن است که عامل "پنجره" به عنوان متغیر مستقل با میانجیگری عوامل "منظر" و "خیرگی"، با میانجیگری عوامل "منظر" و "کیفیت روشنایی"، و با میانجیگری عوامل "منظر"، "خیرگی" و "کیفیت روشنایی"، دارای "اثرات نامطلوب" بر دانش‌آموزان مدارس راهنمایی تهران می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: نورروز، خیرگی، کیفیت روشنایی، منظر، اثرات نامطلوب پنجره، پنجره